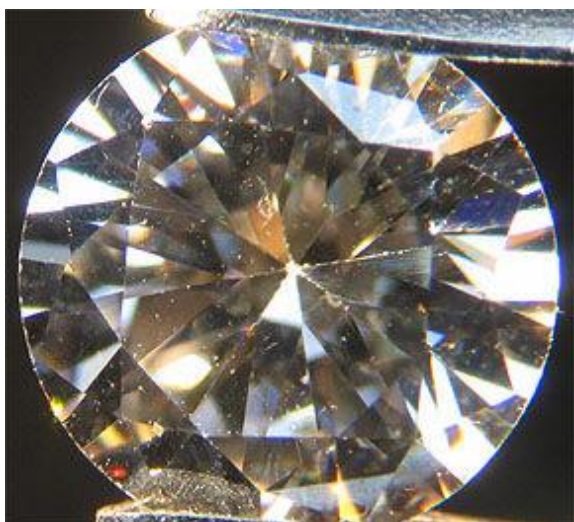

Lektion 25: Kubisk Zirkon

Indledning

Aldrig har der i smykkeindustrien været så meget i panik som i 1979, da kubisk zirkon kom på markedet til en engrospris på over 80 USD pr. karat (hvad mener I?) Efter markedets reaktion på denne syntetiske ædelsten at dømmes skulle man tro, at himlen var faldet ned. Og det meste skyldtes smykkeindustriens medier, som enten ville forøge deres markedsandele ved at se hvem, der kunne komme med den mest fantastiske historie om kubisk zirkon, eller juvelører som på det tidspunkt sjældent var uddannede gemmologer og som levede i frygt for at skulle være den første i området, der solgte en kubisk zirkon til en kunde i tro på, at det var en diamant.

Heldigvis er den tid forbi. Og branchen er blevet ret trætte af konceptet diamantsimulanter, som vi kalder dem. Da syntetisk moissanit kom frem, var der en lille smule panik, hovedsageligt skabt af netop de mennesker, der fremstillede stenene for at skabe en bedre mediedækning for deres produkt. Og på det seneste har der været meget lidt bekymring om de syntetiske diamanter, hvilket rent faktisk har haft potentialet for at skubbe stolen væk under smykkeindustrien.

Men på trods af alt dette, så findes der stadig en stor mængde kubisk zirkon på markedet i mange farver og i mange størrelser. Så vi er nødt til at vide, hvordan vi identificerer kubisk zirkon. Og selv om den ligger over grænserne på refraktometeret, så er den lettere at identificere for en erfaren gemmolog, end de fleste tror.

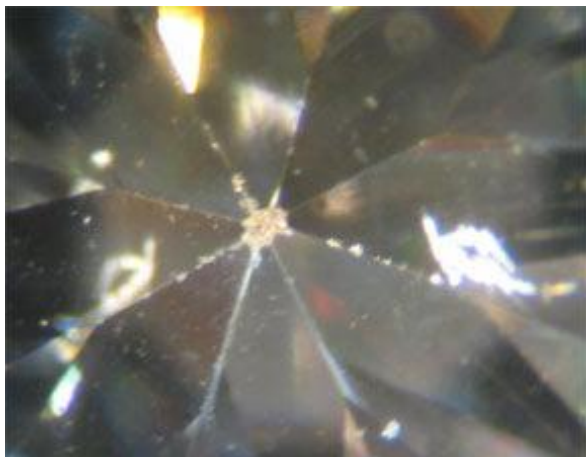
Skal-smeltning

Som vi allerede har lært, fremstilles kubisk zirkon ved hjælp af skal-smeltning. Derfor gennemgår vi ikke dette igen. Men du vil få gavn af at gå tilbage og gennemgå processen igen.

Kubisk zirkon ligger over grænsen på refraktometeret. Men der er flere andre fingerpeg, der vil vise dig, hvad du sidder med. Det første er, at kubisk zirkons SG er 5,80, et godt stykke over diamantens 3,52. Så en sten på 6 mm med en vægt på ca. 1,00 karat, hvis det var en diamant, ville veje ca. 1,60 karat, hvis det var

en kubisk zirkon. Hvilket vil sige, at en 1,00 karat kubisk zirkon ville være meget mindre end en 1,00 karat diamant. For en løs sten ville dette være din vigtigste indikation på, at du sidder med en kubisk zirkon, blot en enkel hydrostatisk SG.

Det næste er det faktum, at kubisk zirkon er meget blødere end en diamant (på trods af de annoncer, som man ser). Med en hårdhed på 8,5 vil en kubisk zirkon vil ikke have et så rent snit og glans som en diamant.

Til venstre kan vi se, hvordan facet-sammenføjningerne i denne kubiske zirkon ikke er så knivskarpe som en diamant, men snarere er lidt furede. Det vil sige – det ligner mere en streg end en skarp kant, hvor en facet stopper og en anden starter, som på en diamant. Dette skyldes, at en kubisk zirkon ikke er så hård og ikke vil kunne slibes så godt. Facetsammenføjningerne er en anden god måde at skelne mellem kubisk zirkon og diamant.

Men der er mere.

Her ser vi pavillonon på denne kubiske zirkon. Bemærk, at der er en stor ridse på undersiden. Når kubisk zirkon sættes sammen i pakker, har de en tendens til at ridse hinanden. Dette kaldes, at de er "shop worn" [har udstillingsskader]. Og man kan se, hvordan facetsammenføjningerne har mange skrammer af at støde ind i hinanden.

Det er sjældent at finde en kubisk zirkon uden disse skader på facetsammenføjningerne og særdeles sjældent at man ser en diamant med skader på facetsammenføjningerne af denne størrelsesorden.

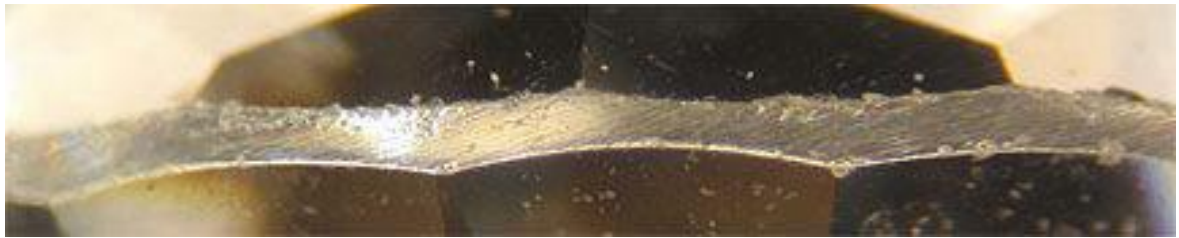
Men der kommer mere og det bliver nemmere.

Et af de bedste fingerpeg er stenens rondist. På grund af forskellen i hårdheden vil en kubisk zirkon ikke have en pænt facetteret rondist, som en diamant har. Og den vil ikke have en matteret rondist som en diamant, der ikke er slebet. Den vil have et næsten plastik-agtigt look i stedet. Bemærk

rondisten ovenfor. Man kan straks se, at den slet ikke ligner en diamant.

Men lad os kigge nærmere og se, hvordan den faktisk ser ud.

Ovenfor kan vi se, at denne rondist slet ikke ligner noget, som man vil se på en diamant. Rondisten har diagonale linjer, der stammer fra slibehjulet. Diamanter vil ikke have dette i denne form og i denne grad. Man kan ind i mellem se et hjulmærke, men ikke hele vejen rundt om rondisten. Dette er en af de vigtigste ting, som man skal kigge efter, når man identificerer en kubisk zirkon. Men der er en særdeles interessant ting mere, gennemskueligheds-test!

Ovenfor kan vi se et eksempel på en gennemskueligheds-test. Kubisk zirkon vil vise det, ikke diamanter. Bemærk, at når vi kigger igennem en kubisk zirkon i en vinkel på 45 grader fra tavlens overflade, kan vi se denne streg, der er tegnet på papiret. Man kan rent faktisk se den igennem stenen. Det er en vindue i en kubisk zirkon, som en diamant ikke vil have på grund af, at den kritiske vinkel i en diamant er meget forskellig fra en kubisk zirkon. Det er sådan, at jeg kan se på en persons ring til en fest, om vedkommende bærer en diamant eller en kubisk zirkon. Og jeg ville helt sikkert ikke bringe det på banen til en fest, hvis man så en sådan sten. Men det kan være lidt sjovt til en ellers kedelig fest, at se hvem der har den ægte vare og hvem der ikke har.

Der findes en masse testudstyr for kubisk zirkon på markedet. De fleste fungerer godt. Og hvis man er på kontoret hele tiden og har adgang til et sådant stykke værktøj, kan det være et godt værktøj til at bekræfte dine andre resultater. Men jeg vil stærkt anbefale dig at lære at identificere kubisk zirkon ved de optiske metoder vist ovenfor. For du ved aldrig, hvornår batteriet løber tør i din Presidium Diamant Tester. Eller hvornår du bliver tilbudt en god handel på en diamant og ikke har andet udstyr med end en lup. Hvis man har lært sig ovenstående, så har man ikke brug for meget andet udstyr til at kunne skelne en kubisk zirkon fra en diamant.